

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

6.3.2024

Yksikössä tapahtuva välineiden huolto

Välineiden huolto on oleellinen osa potilaan turvallista hoitoa ja hoitoon liittyvien infektioiden ehkäisyä. Käyttötilanteen ja toimenpiteen mukaan edellytetään joko puhtaita, desinfioituja tai steriilejä välineitä.

Huoltohuonetyöskentelyn aseptiikka

Yksiosaisen huoltohuoneen kalusteet ja työjärjestys suunnitellaan siten, että likaiset ja puhtaat välineet ja toiminnot ovat eri puolella huonetta. Mikäli tämä ei ole mahdollista, merkitään työskentelytasot esim. värikoodein. Tärkeää on, että jokainen tilaa käyttävä tietää, mikä on likainen ja puhdas puoli. Kaksiosaisessa huoltohuoneessa puhtaat välineet säilytetään eri huonetilassa, erillään käytetyistä ja pesemättömistä välineistä.

Huoltohuoneen likaisella puolella työskennellessä ympäristön kontaminaatiolta ja roiskeilta suojaudutaan aseptisilla työtavoilla ja suojaimia käyttämällä. Välineiden käsittelyssä käytetään aina suojakäsineitä ja -esiliinaa, tarvittaessa suojalaseja, suu-nenäsuojusta tai visiiriä. Suojakäsineet kädessä ei kosketa laitteiden oviin eikä käynnistuspainikkeisiin. Työn päätyttyä poistetaan eritetahrat ja pinnat puhdistetaan aseptisten ohjeiden mukaisesti. Suojainten riisumisen jälkeen kädet desinfioidaan ja kone käynnistetään desinfioiduin käsin. Kädet desinfioidaan aina ennen puhtaiden välineiden käsittelyä, suojakäsineiden riisumisen jälkeen sekä huoltohuoneesta poistuttaessa. Huoltohuoneen ovi pidetään kiinni ja turhaa asioimista huoltohuoneeseen vältetään.

Huuhtelu- ja desinfiointikoneen käyttö

Uusimmat yksiköissä käytössä olevat huuhtelu- ja desinfiointikoneet on suunniteltu kestokäyttöisten eriteastioiden (alusastiat, virtsapullot ja niiden telineet, portatiivit, pesuvadit, keräysastiat, imupullot ym.) automaattiseen huuhteluun, puhdistukseen ja lämpödesinfiointiin. Huuhtelu- ja desinfiointikoneessa desinfioidaan myös lämpödesinfektion kestävät bideesuihkukahvat ja -letkut sekä siivousvälineet. Huuhtelu- ja desinfiointikoneeseen on ohjelmoitu erilaisia ohjelmia käyttötarkoituksen mukaan. Tarkista vaadittava ohjelma laitevalmistajan käyttöohjeesta.

Huom. Huuhtelu- ja desinfiointikonetta ei käytetä instrumenttien pesuun ja desinfektioon.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

6.3.2024

Käytetyt välineet laitetaan suoraan huuhtelu- ja desinfiointikoneeseen. Välineet asetetaan siten, että vesi, pesuaine ja höyry pääsevät koskettamaan kaikkia pintoja. Laitevalmistajan käyttöohjeesta löytyy yksityiskohtainen välineiden asetteluohje. Yksikkö ohjeistaa selkeästi, minne puhdas välineistö nostetaan koneesta. Puhtaat välineet poistetaan koneesta desinfioiduin käsin ja säilytetään kontaminaatiolta ja roiskeilta suojassa.

Nykyaikaiset huuhtelu- ja desinfiointikoneet on suunniteltu toimimaan likavesien ja eritteiden kaatoaltaina. Alusastiat, virtsapullot ja portatiivit tyhjenetään suoraan koneeseen. Kaatoallasta käytetään vain silloin, kun huuhtelu- ja desinfiointikone ei ole käytettävissä. Eritteet kaadetaan kaatoaltaaseen roiskeita välttäen. Mahdolliset roiskeet poistetaan välittömästi.

Instrumenttien pesu- ja desinfiointikoneen käyttö

Instrumenttien pesu- ja desinfiointikone on suunniteltu puhdistamaan ja desinfiomaan instrumentteja, anestesia- ja hengitystievälineistöä, lasisia imukärkiä ym. Pesu- ja desinfiointikoneessa on erilaisia ohjelmia eri välineille. Vaadittava ohjelma tulee tarkistaa laitevalmistajan käyttöohjeesta.

Konepestävät välineet asetetaan pesutelineeseen tai pesukoriin siten, että vesi, pesuaine ja höyry pääsevät koskettamaan kaikkia pintoja. Instrumentit pestään avattuina ja purettuina valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Raskaimmat instrumentit asetetaan alimmaksi, jotta ne eivät vaurioita kevyempiä välineitä. Kaarimaljoja ja kuppeja ei saa asettaa muiden instrumenttien päälle sateenvarjoksi. Kevyet ja pienet instrumentit ja välineet laitetaan kannellisiin instrumenttikoreihin. Kori ei saa olla liian täynnä.

Pesu- ja desinfektioprosessin jälkeen välineet siirretään kuivumaan kuivauskaappiin. Desinfioidut välineet poistetaan koneesta desinfioiduin käsin. Puhtaat välineet säilytetään kontaminaatiolta ja roiskeilta suojassa. Sterilointia vaativat välineet lähetetään välinehuoltokeskukseen.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

6.3.2024

Instrumenttien ja niihin verrattavien välineiden esikäsittely

Instrumentit ja niihin verrattavat välineet voidaan esikäsitellä huuhtelu- ja desinfiointikoneessa vain siinä tapauksessa, jos kyseistä konetta ei käytetä esim. alusastioiden tai virtsapullojen kaatoaltaana tai niiden pesuun ja desinfektioon.

Jos osastolla ei ole käytettävissä koneellista desinfektiota, tulee välineet toimittaa viipymättä välinehuoltoon. Käytetyt instrumentit ja muu niihin verrattava välineistö käsitellään ennen välinehuoltoon lähettämistä suihkuttamalla niiden päälle lian kuivumista estävää esikäsittelyainetta (Hydragel®).

Instrumentit kerätään erilliseen, kannelliseen kuljetuslaatikkoon ja niihin suihkutetaan esikäsittelyainetta. On huomioitava, että esikäsittelyainetta ei saa laittaa liikaa, 1–2 suihkausta/laatikko on riittävä määrä. Jos laatikkoon lisätään instrumentteja jo esikäsiteltyjen instrumenttien päälle, tulee lisätytkin instrumentit käsitellä esikäsittelyaineella. Instrumentteja ja niihin verrattavia välineitä voi säilyttää esikäsittelyaineessa max 5 vrk.

Huom. Esikäsittelyaine kerrostuu instrumentteihin ja voi aiheuttaa vaahtoamista välinehuoltokeskuksen instrumenttipesukoneessa. Tästä syystä kuljetuslaatikkoon **ensimmäisenä laitettavien instrumenttien päälle suihkutetaan esikäsittelyainetta ja sitä lisätään vasta viimeisenä laitettavien instrumenttien päälle.**

Katso myös: [Tutkimus-, hoito- ja apuvälineiden desinfiointi hoitoyksikössä](#)